

Mark Eyskens in ieder geval wel Haalt de KUL het jaar 2000?

Vorig akademiejaar legde professor en volksvertegenwoordiger Mark Eyskens zijn project '21 lessen voor de eenentwintigste eeuw' aan het Buro Akademische Raad (BAR) voor. Bedoeling was studenten een overzicht te bieden van wat er buiten hun vakdomein gebeurt. Vernieuwend is vooral dat het hier niet om een vrijblijvende reeks lezingen zou gaan, maar dat studenten het — als keuzevak — in hun licentieprogramma kunnen integreren. Vandaag ligt dat voorstel ter goedkeuring op Akademische Raad (AR).

In mei van dit jaar kreeg Eyskens bericht dat zijn project gunstig was ontvangen en dat het BAR had besloten een ad hoc commissie op te richten. Daarin zetelden een twaalftal professoren en dekanen van diverse fakulteiten. Er werd twee maal vergaderd, waarbij de commissie een "eenparig akkoord over de inhoud en de uitwerking van het project bereikte."

Hedendaags

Het doel van het project is tweeledig. Voor de hand liggend is natuurlijk dat men met dit project de "strijd tegen de vakidiotie" wil voeren. Eyskens zelf stelt ook nog dat men wil ingaan tegen het utilitarisme, welke mentaliteit hij 'bloemrijk' omschrijft als "Ik ben hier om mijn ezelsvel te behalen en de rest kan mij niet schelen." Een tweede doelstelling is "een toekomstgerichte reflectie vanuit de universitaire gemeenschap op gang brengen over mens en samenleving, over waarde en onwaarde van onze samenleving." Op die manier zou de KU Leuven de gelegenheid moeten krijgen "zichzelf te herbevestigen, bij elke student die zulks wenst, als de Universitas omnium scientiarum en als het hedendaags Studium Genera-

le van de problemen en uitdagingen van morgen."

Eyskens blijkt hier niet van een stevige portie fin-de-siècle mentaliteit gespeend: "We moeten ons stilaan voorbereiden op het jaar tweeduizend met al zijn magie en eschatologie. Op dat stuk heeft de KU Leuven niets te bieden. Bijbedoeling is dat we uit de cyclus met de professoren — en wellicht met de medewerking van de beste studenten — zouden proberen een boodschap te formuleren na twee of drie jaar oefening: wat met een universiteit op de drempel van de volgende eeuw, wat is daar de zin van? Is er nog plaats voor een kristelijke universiteit?"

Oorspronkelijk heette het project '21 lessen voor de eenentwintigste eeuw'. Eenentwintig bleek echter iets te veel en ondertussen werd het aantal lessen teruggebracht tot een vijftiental. Deze zouden, vanaf volgend jaar, moeten gegeven worden tussen Allerheiligen en Pasen. Wat het tijdstip betreft, geeft de commissie de voorkeur aan een weekdag tussen 19.30 en 21.30 uur. Dat laatste natuurlijk om niet te overlappen met de kollegeroosters van de diverse fakulteiten.

Probleem met dergelijke avondlijke opzetten is natuurlijk steeds dat studenten op dat moment meer in andere activiteiten geïnteresseerd zijn. Vandaar dan ook de reeds vermelde mogelijkheid om de cyclus als keuzevak in het licentieprogramma op te nemen. Wat de verschillende POK's hierover denken en in hoeverre het project in de bestaande programma's kan worden geïntegreerd, zal nog moeten blijken. Valorisatie voor de lezers bestaat dan uit "een universitaire publikatie en de kans zowel mondeling als schriftelijk een ruimer publiek te bereiken."

Klusters

Indien de cyclus als vak gevolgd kan worden, dient er tevens geëvalueerd te worden. Dat bleek niet zo gemakkelijk te zijn. Men wilde namelijk vermijden dat studenten afgeschrikt zouden worden door de vreemde materie. Anderzijds mocht het pakket natuurlijk ook niet overkomen als een vrijblijvend, eenvoudig keuzevakje. Een oplossing ziet de commissie in een soort loterij — na afloop van de lessenreeks — die moet bepalen over welk 'subvak' de student examens dient af te leggen. Op die manier worden de studenten verplicht de hele reeks te volgen.

Voor het eerste jaar stelt de commissie voor de lessenreeks op te delen in drie klusters. De eerste daarvan — 'Strukturbruiken in de recente geschiedenis' — is van politiek-maatschappelijke aard. Hiervan zouden onderwerpen als 'Implosie van communisme en problemen van post-kommunistische landen', 'Problemen van en voor Europa', 'Krisis van het Tiers-

mondisme' en 'Problemen voor de democratie en markteconomie' aan bod komen.

De kluster 'Wetenschap en wereldbeeld' behandelt hoofdzakelijk de stand van zaken in de eksakte wetenschappen, zoals fysika, biologie, kosmologie en informatika. Ook meer fundamentele onderwerpen als 'Krisis van rationalisme en mechanisme' en 'Probleem van mededeelbaarheid in de wetenschap' krijgen een plaats.

Tenslotte is er nog een groep kolleges rond 'Mens en mens-zijn op de drempel van de eenentwintigste eeuw' waarin zowel etisch-filosofische als kulturele en sociale vraagstukken aan bod komen. Zo wordt ondermeer de vraag gesteld of er een waardenkrisis is en of er wel universele waarden zijn. Ook de toekomst van de multi-kulturele samenleving en de leefmilieu-problematiek komen aan bod. Een vierde thema is 'De crisis van de welvaartsstaat'. Tenslotte komen ook nog 'De existentiële vragen' aan bod, waarbij naast 'De heruitvinding van de menselijke persoon' natuurlijk ook een thema als 'De rol van de godsdiensten en de kerken in een sterk geïndividualiseerde samenleving' niet mag ontbreken.

Paradigma

Het Gemeenschappelijk Buro — van Akademische Raad (AR) en de Raad van Beheer — heeft inmiddels zijn ja-woord aan dit concept gegeven. Vermoedelijk zal ook AR zelf er weinig problemen in zien. Rest dan nog de concrete uitwerking. Op de

vervolg op pag. 3

Wort het Stuc binnenkort De Singel van Leuven? Een netelige vraag waarover Loko zich misschien ooit (binnenkort?) mag buigen... Het wordt spannende tijden. (foto Frank Viaene)

Min of meer toch Nieuwe maraton, zelfde winnaars

In een jaar zonder speciale feestelijkheden en andere jubileums werd er toch weer lekker traditioneel gedaan en werd de studentenmaraton gelopen of gestapt. Een editie die alweer voor het grootste deel overschaduwd werd door een klein beetje rotweer, wat blijktbaar langzaam een traditie aan het worden is. Deelnemen in zulke omstandigheden gebeurde dan ook slechts door een handvol moedigen.

De studentenmaraton stond dit jaar in het teken van de traditie. Weer slecht weer en weer minder deelnemers dan het jaar ervoor. Bovendien stonden — merkwaardig genoeg — bijna dezelfde mensen als de vorige editie op het podium als winnaars. De hele maraton werd, nu al voor de derde keer op een rij, gewonnen door Herman Lievens. Met zijn tijd, 2u43 minuten, was hij zeven minuten trager dan bij zijn vorige prestatie. Ook hier zal het slechte weer wel voor iets tussen zitten.

Dieptepunt

Geen dames dit jaar voor de volledige maraton. Met slechts drie deelnemers vorig jaar was het ook niet zo ondenkbaar dat er in die categorie wel eens niemand zou komen opdagen. Een nieuwe winnaar vinden we terug bij de halve maraton, Marcy

Meeuws, die met zijn 1u14 minuten op deze nog steeds meest populaire afstand zes minuten moest inleveren op de winnende tijd van vorig jaar.

Bij de vrouwen kwam, na een spannende strijd met Stefanie Goossens, Mieke Boeckx als eerste over de meet. Zij was vorig jaar al winnaar van de hele maraton, maar deze keer zag ze wegens ziekte meer zitten in de halve maraton. Van de 107 tien-kilometerlopers was de winnaar van vorig jaar, Geert Eckhout, opnieuw de snelste. Zij was vrouwelijke atleet op deze afstand was An Van Rie.

Wandelen dan. Bij de wandelaars uit Antwerpen kon er bij afwezigheid van de gebroeders Broos — de winnaars van enkele voorgaande edities — iemand anders aan het langste eind trekken: Bart Vandierendonck. Bij de vrouwelijke wandelaars van de maraton liet Anniek Moes de andere dames geen enkele kans. De stappers uit Mechelen brachten daarentegen niets nieuws. Michel De Ganck voor Wim Vanderhaeghe, en zo was het ook vorig jaar. Anders dan vorig jaar was het bij de dames. De derde van vorig jaar, Jeannine Simaels, stak ze tijdens deze editie allemaal de loef af.

De neerwaartse trend in het aantal deelnemers die al enkele jaren aan de gang is, kwam ook dit jaar niet tot

stilstand. Met achthonderd deelnemers dit jaar werd het absolute dieptepunt van vorig jaar (809 deelnemers) nog overtroffen.

Verkeer

Het slechte weer werd door de organisatoren als voornaamste oorzaak van deze dalende lijn gezien. Andere stemmen luidden dan weer dat de diepere oorzaak ligt in de verplaatsing van de studentenmaraton van oktober naar november. De meer onstabiele weersomstandigheden in de elfde maand van het jaar zouden al op voorhand enkele mensen tegenhouden om zich in te schrijven voor dit gebeuren.

Een andere reden die al enkele jaren wordt aangehaald, is het tijdstip van de dag. Zes jaar geleden, toen nog 2400 deelnemers geteld werden, besliste Sportraad om voortaan de maraton te organiseren in de namiddag en niet in de vooravond om zo de dichters en het drukke verkeer te vermijden.

Spandoek

Maar misschien is de reden wel veel eenvoudiger. De conditie van de gemiddelde afgestudeerde humaniorastudent is niet om over naar huis te schrijven en daar zit de apatie van het Ministerie van Onderwijs inzake sportonderwijs zeker voor iets tussen.

Van de achthonderd ingeschrevenen zijn er 670 effectief over de finish gelopen, wat toch nog altijd bewijst dat een maraton, halve maraton of kwart maraton niet te onderschatten is. Velen zijn zelfs helemaal niet komen opdagen. Dat sommige seingesters hun kat hebben gestuurd is minstens evenzeer te betreuren. Ze zijn immers onontbeerlijk voor het goede verloop van de wedstrijd.

Gelukkig hebben de organisatoren dit tijdig kunnen opvangen zodat de lopers weinig tot geen hinder ondervonden van de kleine onvolmaaktheid. vervolg op pag. 4

BINNENIN

Vlaanderen

Niets erger dan tijdens de zomervakantie ergens een groepje rugzakken met Nederlandse vlaggetjes op gepind tegen het lijf te lopen. Schaterend en loelend alsof de Middellandse Zee even Hollands was als de Hoge Veluwe. Gelukkig is het herfst en kunnen we onze vooroordelen als bomst van de blaadjes laten vallen. Prof. Droste heeft bovendien een boekje uit over de relatie tussen Nederlanders en Vlamingen.

Racisme

Dezelfde herfst maakt de dagen zwarter. Ook Sinterklaas is de zwarte 24 november van twee jaar geleden niet vergeten. In Leuven komt er akkie. Een betoging (of twee, zegt zwarte Piet).

X-Legged-Sally

Mexikaanse film

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 230850 • Telefax 016 228343

Een pamflet over grenzen

De avonturen van Flip G. in jolig Belgenland

Transformationeel gegenereerde kleinkinderen.

(foto Karel De Weerd)

Belg zijnde is er niets grappiger dan met de gemiddelde Nederlander een discussie aangaan over Vlaanderen. Ze snappen er immers echt niets van. Om dezelfde reden is het overigens ook voor de Noorderbuur leuk om het met een Belg te hebben over Nederland. Nederlander Flip Droste, al dertig jaar in België wonend, vormt een uitzondering op de regel. Van zijn hand verscheen 'Nederland & Vlaanderen: een pamflet over grenzen', waarin Droste op zoek gaat naar een historische fundering voor het identiteitsverschil tussen noord en zuid.

Een van de bestaansredenen van staatkundige konstellaties als Vlaanderen, is dat je er lekker over kunt lachen, over de karremelken naast en de veranda achter de woning zowel als over het gebruik van ecologische maatregelen als pasmunt voor steun aan mysterieuze plannen rond afgestofte heiligen. Niet minder polemisch is de relatie tussen de door zwavelzuurbekjes en met mest overladen akkers gescheiden delen van ons Nederlands taalgebied. Neder-

lander Flip Droste, liet dertig jaar geleden Nederland voor wat het was en wipte over naar de drassige Vlaanders: "Een plek eelt: zo ervoeren wij al vlug dat verre, verre oord waar het lot en de ambitie ons heen gedreven hadden. We waren niet verhuisd van noord naar zuid, we waren geëmigreed."

Zelfzucht

Drie decennia en een loopbaan als professor Algemene Taalwetenschap aan de KU Leuven later, is Droste ervan overtuigd dat Vlaanderen en Nederland fundamenteel van elkaar verschillen: "Als we hier met alle denkbare generalisaties op zoek gaan naar de 'lieux de mémoire' van Vlaanderen enerzijds en van Nederland anderzijds, dan is het vanwege het besef van verschil. Verschil in identiteit, verschil in individuele en algemene cultuur."

De hoofdbrok van het boek wordt gevormd door Drostes zoektocht in het steeds verder verwijderde verleden, naar het historische beginpunt van de mentale verschillen tussen noord en zuid toe. Aan het beginpunt van zijn zoektocht tegen de tijd nestelt hij zich wel handig in tegen eventuele kritiek van historische zijde: "kulturele en maatschappelijke archeologie dus, aan de hand van een amateur-archeoloog."

Door het opzet overstijgt dit boek ten dele de eng-dogmatische grenzen van het pamfletgenre. Naast een zoektocht naar historische argumenten voor Drostes tesis, is 'Nederland & Vlaanderen' ook een vogelvlucht geworden over de pan-Nederlandse geschiedenis, zoals Geert van Istendoel dat - iets uitgebreider weliswaar en ook iets kleurrijker - deed voor België in 'Het Belgisch Labyrint'. Zijn historische argumenten deinen naar alle kanten uit.

Gelukkig heeft Droste ook iets te vertellen, bijvoorbeeld over het universitaire leven in Vlaanderen: "Zo hebben aan de Vlaamse universiteiten studenten al vele jaren zitting in de fakulteitsraad, hun voorstellen worden even serieus genomen als die van de individuele hoogleraar of van een departement en ... er is voor zorg dat ze krachten hun aantal nooit een greep naar de macht kunnen doen."

Door het historisch overzicht loopt als rode lijn de vaststelling dat Vlaanderen en Nederland wel enkele tijdsflarden lang deel hebben uitgemaakt van een gemeenschappelijke staat,

maar het merendeel van de tijd gescheiden van bed en goederen hebben doorgebracht.

De meest recente pan-Nederlandse symbiose is nu ook al weer 163 jaar achter de rug. Van 1815 tot 1830 leidde koning Willem I het Koninkrijk der Nederlanden, een eenheid die door het kunstmatige karakter van het bijeenbrengen van twee verschillende volken van het begin af een kort leven beschoren was. Een definitieve 'scheiding der geesten' tekent zich, aldus Droste, af vanaf 1566, het jaar van de Beeldenstorm, waardoor "het wankele bouwwerk van koninklijk despotisme, kerkelijk wangedrag, adellijke onverschilligheid en zelfzucht instortte."

De Spaanse koning stuurde hertog Alva op de Nederlanden af, wat leidde tot de val van Antwerpen in 1585, wat op zijn beurt een intellectuele leegloophouding bezette noorderbuur tot gevolg had waarvan Vlaanderen zich enkele eeuwen heeft moeten herstellen. Het betekent het einde van een bloeiperiode die was ingezet in de elfde eeuw in wat in grote lijnen samenvalt met het huidige Westen, Oost-Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen.

Dat was vooral aan de haven van Brugge te danken. Toen die haar leidende rol moest afstaan aan onder andere Antwerpen, verschoof in de veertiende eeuw het economische en culturele beginpunt naar Brabant. Droste konstateert ook hier fundamentele mentale verschillen (het verticale, metafysische denken van het zuiden tegenover het horizontale van het noorden), maar niet het beginpunt ervan.

Tesis

Dat vindt hij wel rond het begin van onze jaartelling: "We nemen dus, met enige relativering, het jaar nul als beginpunt aan voor gescheiden ontwikkelingen: het land der Belgen Keltisch-Romeins van oriëntatie, het land van de Friezen, de Bataven, Kasniefaten Germaans georiënteerd." Zoets is natuurlijk ten zeerste aanvechtbaar. De grenzen die getekend werden voor die tijd — als dat al lukt — komen maar in zeer vage lijnen overeen met huidige mentale 'grenzen'. Heel het gebied had mischien wel meer weg van een seepje.

Droste's historische zoektocht is in wezen een zoektocht naar mentale patronen, naar een rekonstruktie van mentale verschillen tussen noord en zuid. Hoe meer Flip Droste in het verzonken verleden neerdaalt, hoe meer hij zich daarbij logischerwijs op glad zijt begeeft. Uit de tijd van de Romeinse en Germaanse beschavingen, waarin zoals gezegd Droste het begin van een identiteitsplitsing situeert, hebben we tenslotte relatief weinig gegevens die als basis kunnen dienen voor het blootleggen van die mentale patronen. De vraag of het volstaat te werken met makro-historische gegevens bij zo een historische zoektocht, kan

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Pang

Wij wensen Veto te feliciteren met het artikel van 2/11 over Los Buenos. Toch is er één kleine vergissing in geslopen, met name dat wij ook plannen zouden hebben fakbar van Readaptatiwetenschappen en de Sociale Hogeschool Heverlee te worden. Dat is dus niet zo. Wij hopen trouwens niet alleen studenten te bereiken maar iedereen die de spontaniteit bezit om ons te komen ontmoeten. Dat was al het geval met studenten

van genoemde scholen — welkom —, anderzijds vernamen we dat directeur Everaert van de Sociale Hogeschool niet wil dat zijn instelling geassocieerd wordt met onze vzw. Het maakt dat wij onszelf niet hoeven te distantiëren. Althoewel, bij deze. Dus.

Wat betreft de term 'geëngadeerde skut', dat is een luchtballon waar we even mee speelden, maar die onder-tussen doorprikt hebben.

De groeten,

Namens Los Buenos
Wim Merckx

eigenlijk voor het hele boek gelden. Naast de hierboven aangehaalde opmerking, kan het hoofdstuk dat zijn historisch overzicht besluit en zijn tesis geschiedkundig onderbouwt, minder overtuigend dan de rest van het boek.

Droste besluit zijn historisch dolen met enkele hoofdstukken waarin hij uitweidt over wat nu precies de verschillen zijn in die identiteit. Hij komt tot tien — generaliserende, dat geeft hij zelf toe — tegenstellingen. Een van de meest essentiële daarvan is de gemeenschapszin van de Nederlandse maatschappij tegenover het primair belang die de Belg stelt aan het individu: "De woning van een Vlaming is een vesting, duidelijk gescheiden van het buurhuis door haag, hek, omringing. En dikwijls is de voorzijde geleindeerd als een kazern. (...) In Nederland heeft de uniformiteit de nivellerende geest van de bewoners in steen gegoten en de Vlaming gruwelt ervan."

Kortzichtig

In een recent interview met Johan de Haes verantwoordde Flip Droste zijn boek als volgt: "Waar het mij eigenlijk om gaat is het volgende: er zijn mensen die de verschillen tussen Nederland en Vlaanderen willen wegredeneren om zo te komen tot een maximale samenwerking en integratie. Ik ben een voorstander van die maximale integratie maar om misverstanden te vermijden moet je volgens mij eerst van die verschillen bewust zijn." Droste doorprijkt met

zijn boek de myte dat Nederland en Vlaanderen slechts op minder belangrijke punten van elkaar verschillen.

Dat betekent dus niet dat Flip Droste zich gewonnen voelt voor het eng-Vlaamse denken. In tegenstelling tot het separatistische denken in Vlaanderen, dat teveel met zichzelf bezig is om ook nog de schijnwerpers op Nederland te kunnen richten. De taal, zo benadrukt Droste in zijn boek, dwingt Nederland en Vlaanderen tot venschap. Het verschil met de argumentatie van de traditionele voorstanders van een zo groot mogelijke samenwerking is dan ook slechts gradueel. Zij vertrekken van het benadruken van gelijkenissen, Droste ziet het erkennen van de verschillen als a priori voor hetzelfde doel.

Een pamflet op historische basis is uiterst gevaarlijk. Geschiedenis valt immers te manipuleren door bijvoorbeeld een enge selectie van historische elementen die de verdedigde hypothese bevestigen. Droste verwaarloost in feite teveel de parallellen tussen noord en zuid. Maar dat kan de pret niet drukken. 'Nederland & Vlaanderen' is immers een goed geschreven en sterk gedocumenteerd boek. In Vlaanderen heeft men nogal de neiging auteurs van dergelijke geschriften van noordelijke hand als rabiate Vlaanderenhaters te verketteren. Dit boek verdient meer dan een vzo'n kortzichtige reactie.

Jeroen Overstijns
Flip G. Droste, 'Nederland & Vlaanderen'. Een pamflet over grenzen. 'De Arbeiderspers'.

Omdat Veto 20 jaar bestaat binnenkort

VETO T-SHIRTS

Verbaas vriend en vijand met de nieuwe Veto t-shirts. Beschikbaar in vier verschillende ontwerpen van onze huistekenaar Nix. (Maten XL)

Vanaf 22 november te koop voor slechts 250 frank aan de ingangen van de Alma's en de Veto-lokalen in 's Meiersstraat 5.

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
016/22.04.66

Jaargang 20
nr. 9
15 november 1993

Ver. uitg. Karen De Pooter,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jacobs
Redaktiesekretaris:
Karen De Pooter
Redactie: Els Cornelis, Karel De Weerd, Serge Franchoo, Jeroen Overstijns, Raf Uten, Steven Van Garsse
Doka: Roel Boonen, Karel De Weerd, Rob Stevens, Frank Vlaene
Tekeningen: Nix, Bart Verplanken
Layout en vormgeving: Els Cornelis, Filip De Keukeleere, Serge Franchoo, Kris Jacobs, Jeroen Overstijns, Hans Vandenabeele, Steven Van Garsse
Medewerkers: Pieter De Gryse, Filip De Keukeleere, Karen Desmet, Steven Neyrinck, Pieter Vandekerckhove, Peter Van Rompaey, Bart Vanthomme
Eindredactie: Els Cornelis en Steven Van Garsse

Opmaak en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Nevada Brussel
Oplage 9000 exemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00u

Numerus Clausus terug op de politieke agenda? VLD pleit voor universitair ingangsexamen

Het minste wat men kan zeggen over het numerus clausus-debat is dat het een pendelbeweging maakt. Het kan maanden stil liggen om dan weer zoals vorig jaar in de herfst terug politiek actueel te worden. Daar zit de onvastigheid van de politieke partijen uiteraard voor iets tussen. Echt veel nieuws is er op dit moment ook niet onder de zon. Toch lijkt de heropening van het numerus clausus debat in sociaal gespannen tijden zoals deze niet ondenkbaar.

De discussie omtrent de toegangsbeperking voor de universiteit (kontingentering) komt sinds de jaren zeventig met de regelmaat van de klok opdruken in de politiek en in de media. Telkens wordt er wel een nieuw voorstel gedaan en tot nu toe heeft men daar steeds een stokje kunnen voor steken. De essentie van de kontingentering is dat ze, ingegeven door economische motieven, de toegang tot het hoger onderwijs of tot delen ervan wil beperken.

Visie

Op een paar uitzonderingen na laaide de discussie steeds op naar aanleiding van de eis voor een toegangsbeperking in geneeskunde. Aanvankelijk, in de jaren zeventig, werd die eis vooral ondersteund door de artsensyndikaten: een te groot aantal aan dokters zorgde voor een overaanbod op de arbeidsmarkt. Het korporatistisch tintje was duidelijk en heel veel politieke aandacht werd er ondanks dokter Wynens élan niet aan besteed. Later kwamen dan ook argumenten uit de sociale zekerheid de aloude eis van de artsen ondersteunen. Een overaanbod aan dokters veroorzaakt overconsumptie en is nefast voor de sociale zekerheid, zo luidde het.

Vanuit een totaal andere hoek kwamen de argumenten rond de slaagcijfers. Gemiddeld slaagde de helft van de eerste kanners niet in het eerste jaar. Dat was volgens de pleitbezorgers van een numerus clausus onverantwoord veel. Hoewel de achterliggende redenen voor de invoering van een numerus clausus financieel waren — elke ingeschreven student kost aan de staat jaarlijks honderd tot driehonderdduizend frank — werd vooral het 'pijnlijke' van elke individuele faling benadrukt.

Ondanks de duidelijke belangen die verbonden waren aan de kontingentering is er blijbaar nooit een politieke meerderheid voor gevonden, hoewel het in 1976 ("op de vooravond van de invoering van numerus clausus" lezen we in een brochure uit die tijd) en in 1986 (in het kader van de Sint-Anna-besparingen) niet veel gescheeld heeft. Merkwaardig genoeg is zelfs aan het voorstel van wijlen Daniël Coens over een 'softe' vorm van kontingentering, een niet-bindende oriëntatietest, nooit veel aandacht besteed. Maar er is binnen de CVP wel een vernieuwde interesse voor (zie verder).

Ondanks al deze precedents, is het debat terug op gang aan het komen. Zo kwam afgelopen zondag numerus clausus even aan bod op de Zevende Dag. Merkwaardig is de wisselvallig-

heid van de politieke partijen inzake het debat, te beginnen met de socialistische partijen SP en PS. Traditioneel tegenstander vanuit een sociaal-demokratische visie op onderwijs en als dusdanig ook opgenomen in het verkiezingsprogramma van november 1991, zijn beide partijen vorig jaar helemaal omgeslagen en pleiten ze vóór een toegangsbeperking in geneeskunde, maar dan wel samen met een aantal andere maatregelen (vestigingwet en pensioenleeftijd voor artsen).

De VU is intern verdeeld, maar officieel volgen ze wel het standpunt van Jef Valkeniers. En dat standpunt is duidelijk. De eks-VU'er en arts titelde een Vrije Tribune in De Standaard (op het moment van de publicatie was hij nog VU-senator): "Numerus Clausus onafwendbaar". Hij pleitte daarin voor een algemene (polyvalente) eerste klas Geneeskunde. Zijn argumenten zijn puur pragmatisch: met een teveel aan geneeskundestudenten kan men onmogelijk een goede opleiding garanderen. Dat hier duidelijk ook andere oplossingen voor gevonden kunnen worden, neemt Valkeniers in zijn Tribune niet onder ogen.

Nefast

Ten tweede ziet hij bij een overaanbod aan artsen gevaar voor medische overconsumptie. De Vlaamse Universiteitsstudenten (Vlus) hebben vorig jaar in een omstandige nota al aangetoond dat dit niet bewezen is. Tot slot haalt hij het machtsargument aan dat toegangsbeperking voor de geneeskundeopleiding in bijna heel Europa wél geregeld is. Valkeniers diende dan ook een voorstel in waarin hij pleit voor een eksamen na een polyvalente eerste kandidatuur.

worden opgevangen van jaar tot jaar door de alternatie van lesgevers. Overigens zijn we aan het afstappen van het soort waardenvrije paradigma's die teruggaan tot de periode van de Verlichting. In die zin is ons tijdperk nu postmodern. Ik denk bovendien dat de wetenschap niet waardenvrij kan zijn, ook als je dat wenst. Als je dat standpunt inneemt, moet je ook je waarden preciseren."

De universiteit blijft zich toch richten op een intellectuele elite. In hoeverre zijn haar waardenpatronen dan ook geen weerspiegeling van de gevestigde waarden — en dus in se een onderdrukking van de andere? Eyskens: "Ten eerste, mag ik erop wijzen dat de democratisering de jongste decennia aanzienlijk is toegenomen, nu loopt ze wel wat terug. Maar er is een formidabele sprong gemaakt. Ten tweede, laten we eerlijk zijn. Universiteiten zijn altijd min of meer elitair. Wat betekent dit nu, elitair zijn? Als je de kans krijgt om te studeren krijg je een andere kijk op de dingen. Dat wil nog niet zeggen dat je de wetenschap moet hanteren om puur en alleen je eigen belang te behartigen, te beginnen met het financiële. Ik denk ook dat dat precies een van de boodschappen kan zijn van een kristelijke universiteit, dat je de jonge intellectuelen iets meer meegeeft dan alleen maar een instrumentarium om hun kost te verdienen."

Reeks

De 'volksmassa' heeft dus wel — gedeeltelijk — een plaats kunnen krijgen binnen de universiteit, maar geldt dat ook voor haar waarden? Eyskens: "De volksmassa is nooit revolutionair. De konventionele wijsheid vindt een teelbodem in de volksmassa. Daar ligt de noodzaak juist van een dialektische relatie tussen zeg maar een intellectuele elite en de volksmassa. Die elite moet in staat zijn wegwijzers te planten: waar moet het naar toe. Het verschijnsel van een elitevorming aan een universiteit lijkt mij onvermijdelijk. De belangrijke vraag is wat haar roeping is. Om daarop een antwoord te geven is het best zo'n lessenreeks te geven."

Kris Jacobs

Selektiekriteria numerus clausus fel overtrokken

De CVP bracht in juni met haar uitgewerkte nota rond numerus clausus wel enig soelaas en reageerde zowel op het voorstel Valkeniers als op het SP-standpunt. Het standpunt is een duidelijk njet aan numerus clausus en de argumentatie is zeer grondig uitgewerkt. Wel blijft er nog een achterpoortje open staan: de CVP pleit voor een behoevenstudie in de gezondheidszorg. Ze gaan er wel van uit dat op dit moment en in de toekomst de behoefte naar gezondheidszorg toeneemt in plaats van afneemt. De vraag is dan in hoeverre ze op hun principiële standpunt zouden blijven staan in het geval de behoevenstudie het tegengestelde zou beweren. Toch laten ze niet veel kansen open voor een numerus clausus en grijpen ze te rug naar het tien-punten-plan van Daniël Coens.

Filteren

Applaus van de studentenkoepel VVS voor dit standpunt. Ze noemden het standpunt "moedig en consequent". Daar was de CVP blijkbaar zelf ook fier op: "De CVP heeft zich tot op heden steeds verzet tegen elke vorm van beperking van de toegang tot het hoger onderwijs", zo staat in de nota te lezen. Helemaal terecht klinkt dit niet als men weet dat Daniël Coens in 1987 probeerde de toegang voor EG-studenten tot de geneeskundeopleiding te beperken en in 1991 minstens gepolst heeft naar de politieke haalbaarheid van een numerus clausus.

De Vlaamse Liberale Demokraten (VLD) tenslotte kwamen vorige week in het nieuws met een nieuw standpunt in verband met kontingentering. Als alternatief voor Valkeniers' nationaal eksamen na eerste klas geneeskunde pleiten de liberalen voor een universitair ingangsexamen na de humaniora voor alle universitaire richtingen. Een beetje zoals het 'bac'-systeem in Frankrijk werkt. Het standpunt is verwonderlijk. Kontingentering lijkt op zich moeilijk te verenigen met een liberale maatschappijvisie. Bovendien staat dit lijnrecht tegenover het oude VLD-standpunt:

"De Partij van de Burger verwerpt numerus clausus onder welke vorm dan ook." (De Burgerkrant april '93).

Voor het overige kant de VLD zich tegen de vestigingwet en pleiten ze zoals vroeger tegen de bestaande subsidiëeringsvorm van de universiteiten. Dit laatste feit is niet onbelangrijk in de huidige numerus clausus-diskussie.

Stap

Voor 1991 werden de universiteiten geïdentificeerd per ingeschreven student. Daniël Coens liet de subsidie nog maar voor vijftig procent betalen door de studentenaantallen en subsidiëerde de rest forfaitair. De VLD wil nu nog een stap verder gaan: "De VLD pleit ervoor de financiering van de universiteiten verder los te koppelen van het aantal studenten. De uiefs zullen dan ook nog minder dan vandaag genigd zijn om studenten om louter financiële redenen aan te trekken". De studentenbeweging heeft altijd fel gereageerd tegen een dergelijke maatregel. De stap naar een toegangsbeperking is dan niet ver meer wegens het wegvallen van een financieel nadeel voor de universiteiten.

Er is wel meer aan de hand met het nieuwe VLD-voorstel. Het werkt in se anti-demokratiserend. Een ekstra test is een extra drempel en in tijden waar de sociaal laagste klassen nog altijd sterk ondervertegenwoordigd zijn aan de universiteit kan dit alleen maar nefaste gevolgen hebben.

Ten tweede zijn tests die het aantal niet-geslaagden van te voren uit de kandidaat-studenten filteren een utopie. Daarvoor spelen factoren als motivatie en voorkennis veel te veel mee. Ook krijgt men met een dergelijk ingangsexamen ongetwijfeld een elitarisering van bepaalde sekundaire scholen. Dat is nu al het geval voor het ingangsexamen burgerlijk ingenieur. Tot slot zal — doordat het ingangsexamen enkel universitair georganiseerd wordt — de elitarisering van de universiteit nog verstevigd worden. Genoeg redenen met andere woorden om een ingangsexamen af te wijzen.

Steven Van Garse

Eyskens' lessen

vervolg van pag. 1

vraag welke professoren nu precies de kolleges gaan geven vist Eyskens dan ook nog niet te antwoorden. Die invulling zal natuurlijk — zeker wat de tema's betreft die direkte maatschappelijke raakvlakken vertonen — niet

zonder belang zijn.

Eyskens pleit wel voor pluralisme, maar anderzijds is er per onderwerp maar plaats voor één prof per jaar: "In vakken die van meet af aan reeds geëngageerd zijn is dat een probleem. Dat geef ik toe. Dat kan natuurlijk

Marc Eyskens: ten strijde tegen de vakidiotie

(foto Rob Stevens)

Uw specialzaak

Compact Discs ■ Muziekassettes ■ Singles
Digital Compact Cassettes ■ Mini Discs

10 % KORTING OP ALLE ARTIKELLEN
OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE

Geldig t/m 4-12-93

't muziekdoosje

Diestsestraat 51a LEUVEN - Tel: 016/22.29.66

Jongerenbetoging tegen racisme Moeizaam eenheidsinitiatief

Twee jaar na het verkiezingsuuk van het Vlaams Blok is er nog steeds geen werk gemaakt van een degelijk migrantenbeleid. Migrantanten zijn nog steeds het slachtoffer van wettelijke diskriminaties en racistische gedragingen. Daarom voelden verscheidene Leuvense organisaties op deze 'zwarte verjaardag' de noodzaak om samen op straat te komen voor gelijke rechten voor Belgen en migranten.

Toen het Vlaams Blok tijdens de verkiezingen van 24 november 1991 de kaap van tien procent van de stemmen oversteeg, was de ontstentenis groot in Vlaanderen. De opmars van het racistische ideeëngoed bleek niet van voorbijgaande aard en begon zelfs door te dringen in de programma's van de traditionele partijen. In allerijf werd in Leuven het Antiracistisch Forum (ARF) opgericht. Zij stelden dat het zogenaamde 'migrantantenprobleem' een leugenachtige analyse is, waarbij socio-economische problemen over het hoofd gezien worden. De migrantanten worden dan de zondebokken voor een ganse resem nationale problemen zoals de groeiende werkloosheid, de staatsschuld, sociale dumping, het toenemend gevoel van onveiligheid, enzoverder.

Dat de zondebokkenanalyse het racisme en de toenemende verrechtiging van de samenleving volledig verklaart, is lang niet duidelijk. Er is immers ook het groeiend nationalisme in Europa en een stevige portie xenofobie. Feit is dat op 4 december 1991 een vierduizendtal studenten en sympathisanten van een veertigtal politieke en socio-kulturele verenigingen door de straten van Leuven trokken met een bewust pluralistisch eisenplatform. Verleden jaar was het in Leuven dan weer rustig. Wel werd er in andere Vlaamse steden betoged tegen racisme.

Toen enkele weken geleden bleek dat een aantal organisaties reeds activiteiten aan het plannen waren voor 24 november, kwam het voorstel om de krachten te bundelen om zo terug, zoals in 1991, met een gezamenlijk initiatief naar buiten te treden. Er

werd een eenheidsfront opgericht door Studenten tegen Racisme, Pino, Milieuraad, Agalev-studenten, Objektief, de fakulteitskringen, Universitaire Parochie, Oxfam-Wereldwinkel, de Socialistische Jongerenwacht (SJW) en een aantal scholieren. Hand-in-Hand en enkele jeugdbewegingen zullen hoogst waarschijnlijk toetreden.

Er werd afgesproken samen op te roepen om te betogten met een gemeenschappelijk eisenplatform: "voor solidariteit en demokratisering, tegen racisme en fascisme, gelijke rechten voor Belgen en migrantanten, stop het Vlaams Blok en asielrecht is een mensenrecht."

Er werd een enquête opgesteld om te toetsen hoe scholieren en studenten staan ten opzichte van de gelijke rechten en waarmee ze hun leraren kunnen vragen de lessen op te korten om in de betoging te kunnen meestappen. Er werd eveneens besloten om te mobiliseren met een eenheidsaffiche en een eenheidspamflet.

Dit eenheidsinitiatief kreeg echter al snel een flinke knauw. Tegen de geest van dit gezamenlijk initiatief begon Objektief eigen affiches en pamfletten te verspreiden voor een betoging voor de realisatie van het wetsvoorstel Harmie, die zou vertrekken op het Ladeuzeplein terwijl het vertrek van de gezamenlijke betoging op de Oude Markt gepland is. Een merkwaardig feit: Objektief had zich volgens de andere verenigingen immers op een gezamenlijke bijeenkomst akkoord verklaard met alle afspraken, ook die over de gezamenlijke pamfletten en affiches. De andere partijen van het eenheidsinitiatief

voelden zich hierdoor flink in hun kruis getast. Objektief ontkent echter dat er dergelijke afspraken gemaakt waren. De vraag blijft in hoeverre zij dus gerekend kunnen worden tot het eenheidsfront.

Initiatief

De oorzaak van de breuk is natuurlijk ook wel gedeeltelijk ideologisch. Om het platform zo breed mogelijk te houden waren er bewust een aantal eisen minder expliciet geformuleerd. Een van de eisen van Objektief en MLB betreft de automatische naturalisatie na vijf jaar, terwijl andere bewegingen het toekennen van rechten aan migrantanten niet via naturalisatie willen regelen.

Vorige week vrijdag besloot Sociale Raad na een peiling bij de verschillende kringen, om zich eveneens achter het eenheidsinitiatief te scharen en mee te helpen bij de verspreiding van de eenheidspamfletten en de enquête. Sociale Raad zal daarnaast volgende week via de kringen waarin Objektief-medewerkers actief zijn, opnieuw proberen Objektief bij het eenheidsinitiatief te betrekken.

Steven Neiryck

Betoging tegen racisme en fascisme op 24 november om 10.30 uur op de Oude Markt. Objektief laat aan de betoging een anti-racisme-week voorafgaan.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Overmacht 2 Voorstelling, begrip — Gifslang 3 Houding — Groet — 575 meter 4 Verslond — Westvlaamse stad 5 Meisjesnaam — Land in Azië 6 Eénmaal — Geneesheer 7 Geestelijke — Voorzetsel 8 Bijbelse stad — Heks — Meisjesnaam 9 Reikhals ongeduldig — Drank 10 Beeldhouwwerken.

Vertikaal — 1 Leemte — Larve 2 Uitgave — Deel van een ui 3 Europeaan — Niet echt — Chinese lengtemaat 4 Zangnoot — Linaal waartegen een te zetten manuskript gelegd wordt 5 Zoogdier — Glazen klok 6 Frans komponist — Lengtemaat 7 Legerstandaard — Griekse letter 8 Muziekdrager — Insect — Mestvocht 9 Rampzaligheid — Tijdstip 10 Uitstapje — Onthoud het begerde.

Door Filip De Keukeleere

Maraton en nog iets

vervolg van pag. 1

heden bij de organisatie. Enkel bij de aankomst moesten de deelnemers te lang wachten om hun eksakte uitslag te verkrijgen. Aan de basis hiervan lag een panne met het computer-enregistratiesysteem. Hierdoor moest alles op de goede oude, manuele manier gebeuren, maar dan uiteraard met een beetje vertraging.

Het in goede banen leiden van dit evenement kost heel wat zweet en tranen: ruim 350 medewerkers optrommelen en koördineren gaat immers niet moeiteloos. Al vanaf augustus zijn de verantwoordelijken bezig met de verschillende gemeentebesturen en politiediensten toestemming te vragen of de maraton op het grondgebied van hun gemeente mag plaatsvinden. Daarnaast moeten honderdvijftig seingeverers gezocht worden onder de studenten die zich volledig vrijwillig willen inzetten. De verschillende kringen spelen hierbij een belangrijke rol.

Rolstoel

De studentenmaraton zou de studentenmaraton niet zijn als er geen ludieke activiteiten over het parkoer werden waargenomen. Vanuit Mechelen is er een groep kringraders al stappend vertrokken richting Leuven. Dit initiatief dat uitging van hun 'public relations-team' ging gepaard met enkele spandoeken, een affiche en geestrijk vocht. Dit zagezegd om

haar werking wat beter bekendheid te geven aan de buitenwereld.

Naast deze kringraders waren ook de Sint en twee pietten aanwezig. Vanuit Wilselc verrosten ze, gezeten in een rolstoel, vele toeschouwers door enkele snoepjes het publiek in te werpen. Blaren en enkele steile stukken — de voetgangerstunnel nabij het

sportinstituut was niet doenbaar met een rolstoel — zorgden ervoor dat zelfs de Sint met zijn twee pietten en gelukkig, maar moe man was.

Bart Vanthomme

Lopers en stappers kunnen hun diploma afhalen op het sekretariaat van Sportraad. Mocht je iets verloren hebben, kan je je ook tot datzelfde sekretariaat wenden.

Uitslag maraton

HELE MARATON

Lopers (mannen)

1 Herman Lievens 2:43:15
2 Stefaan Foulon 2:50:22
3 Jan Wilmaerts 2:50:49

Stappers (mannen)

1 Bart Vandierendonck 5:22:32
2 Jeffrey Sax 5:40:05
3 Maarten De Moor 6:06:02

Stappers (vrouwen)

1 Anniek Maes 6:19:29
2 Ria Van Berwaer 6:20:16
3 Vanessa Delhaye 6:26:09

HALVE MARATON

Lopers (mannen)

1 Marcy Meeuws 1:14:41
2 Marc Bertels 1:14:59
3 Benny Coopmans 1:15:02

Lopers (vrouwen)

1 Mieke Boeckx 1:36:08
2 Stefanie Goossens 1:36:09
3 Anne-Marijke Leengoed 1:37:57

Stappers (mannen)

1 Michel De Ganck 2:20:37
2 Wim Vanderhaegen 2:28:47
3 Bart Demarcel 2:37:22

Stappers (vrouwen)

1 Jannine Simaels 2:47:45
2 Veerle Menten 2:48:18
3 Ariane Titeca 2:56:13

KWARTMARATON

Lopers (mannen)

1 Geert Eeckhout 0:36:00
2 Pieter Torffs 0:36:20
3 Kris Eeckhout 0:38:23

Lopers (vrouwen)

1 An Van Rie 0:47:43
2 Els Delaey 0:50:57
3 Katleen Seps 0:53:01

LIMBURGERS ZEEN AUCH WELKOM

Het is neet omdat eur Broabantse kammereuj —
of vèrkes van eurges anges — uch de veut
oithange mèt hun gezeiks dèt gie achterlikke
stôm kluuwz zeet dat dèt oawch waar is.
Waat ze zègge zeen ze zèllef. En dèn zwieg ich
nog uuver hun mooder, want ich ben altied unne
vrunsjelicke jông gewèès.

Veto zeukt dus nog altied luij òm te sjrievè,
fottokes te make, pepeerkes te plèkke en
mènnekes te teikene. Sjprèng ins bènne op de
's Meiersstraat vief.
De zjatte koffie èn de keukskes stoen kloar.

IMEXCOM
TECHNOLOGY LEUVEN
Your Computer Specialist van Leuven
De beste prijzen in town |
Burgemeesterstraat, 3 3000 - Leuven
Tel : 016-22.32.82 - Fax : 016-22.04.85

Oude man, snelle stoel

Stuc krijgt twaalf miljoen subsidies Drijfzand wordt fundament

Onlangs werd het nieuwe teaterdecreet goedgekeurd door de Vlaamse Gemeenschap. Ook het Stuc werd erkend als kunstencentrum en voor dit kunstencentrum wordt dan ook een nieuw budget voorzien. Voor de volgende vier jaar krijgt het Stuc jaarlijks twaalf miljoen subsidie, drie keer zoveel als de vorige jaren. Dit opent natuurlijk nieuwe perspectieven voor het kunstencentrum.

Nochtans is men bij het Stuc nog niet helemaal tevreden. "De huidige middelen mogen dan al voldoende zijn om de in ademnood verkerende centra een reële overlevingskans te bieden, (...) van een echte impuls in het beleid kan nauwelijks sprake zijn", staat te lezen in het editoriaal van het programmaboekje van november. Ook voor het Stuc zouden de verhoogde subsidies in de eerste plaats een konsolidatie betekenen die enkel toelaat de scheefgetrokken situatie van de voorbije jaren recht te trekken.

Volgens Kultuurraad/Stuc zal de subsidieverhoging dus paradoxaal genoeg niet of nauwelijks tot een uitbreiding van de werking leiden. Om dit toe te lichten werd een informatienota rondgedeelde op de verschillende raden van Loko. Een eerste reden die wordt aangehaald om de verdere uitbreiding van de toelagen te relativiseren is de verhoogde loonkost. Tot voor kort werkten de meeste personeelsleden in allerlei nepstatuten, met vrijstelling van stempelcontrole, lage, vaak deeltijdse lonen, als vrijwilligers, enzoverder. Dit zou men nu, ten gevolge van een nieuwe koo in de kunstensektor willen veranderen door te werken met een volledig bezoldigde personeelsploeg en wettelijke statuten.

Opfrissing

Dit brengt natuurlijk een aanzienlijke stijging van de personeelskost met zich mee, maar tegelijk bestendigt men ook de verregaande professionalisering die het Stuc de laatste jaren reeds had doorgevoerd. Komt hier nog bij dat volgens Kultuurraad/Stuc de subsidies van de Nationale Loterij worden afgebouwd, zodat het artistiek budget globaal niet zo sterk zou stijgen.

Een tweede reden die wordt aangehaald betreft de infrastructuur. Het Stuc klaagt al jaren over de slechte staat van de gebouwen, vooral dan van de verdiepingen boven de Stuc-bar (vergaderzalen, kantoren en studentennoten). Men spreekt van aftandse gebouwen, te weinig faciliteiten voor repetities en een ondercapaciteit voor het publiek. De laatste jaren heeft het Stucgebouw, en meer bepaald de bar, al een heel aantal opfrissingsbeurten ondergaan. Blijkbaar wil men nu nog verder investeren om de Stuc-infrastructuur nog beter in orde te brengen en nog meer te professionaliseren. Tekend voor de professionalisering is ook het feit dat de Stuc-gebouwen enkel worden voorbehouden voor Stuc-activiteiten en niet beschikbaar zijn voor bijvoorbeeld feiven of activiteiten van andere studentenorganisaties.

Implicatie

De informatienota wijst ook op een aantal implicaties die het decreet met zich meebrengt. Zo heeft het Stuc erkend te kunnen worden door het decreet een beleidsplan van vier jaar moeten opstellen waaraan het Stuc en Kultuurraad zich nu moeten houden gedurende diezelfde periode. De jaarlijks wisselende kulturaufgevaardigden in Kultuurraad zullen zich dus moeten houden aan het beleidsplan van hun voorgangers, zonder essentiële veranderingen te kunnen aanbrengen in het programma van het Stuc.

Daarnaast wijst men ook zelf op het feit dat door de explosieve groei en de omzettingstijging ten gevolge van het nieuwe decreet, het beheer van de organisatie een ingewikkelde en technische aangelegenheid is geworden die door de jaarlijks wisselende afgevaardigden op kulturaad nog moeilijk te volgen blijft. Deze twee implicaties zouden wel eens tot gevolg kunnen hebben dat de taak van de kulturaufgevaardigden binnen het Stuc en de greep van de studenten op de beleidslijnen van het Stuc sterk gereduceerd worden voor de volgende jaren.

Kontinuiteit

De structurele basis van het Stuc wordt al een aantal jaren door Kultuurraad/Stuc als een knooppunt aangevoeld. "De eisen die gesteld worden aan het beheer van het Stuc kunnen, in het licht van de nieuwe situatie, niet meer uitsluitend door een jaarlijks wisselende ploeg van studenten worden waargemaakt", staat in het zelfde editoriaal geschreven. Men wijst dan vooral op het gebrek aan continuïteit. Zo wordt binnen Kultuurraad/Stuc al een heel aantal jaren een discussie gevoerd over de structuur die het kunstencentrum in de toekomst zou moeten aannemen. In 1991-'92 werd dan ook een werkgroep herstructurering opgericht die zich specifiek met de problematiek bezighield en die vooral docht in de richting van een eventuele splitsing tussen kulturaad en het Stuc die een ontubbing inhoudt van de twee pijlers waaromd Kultuurraad/Stuc voornamelijk werkt, namelijk studentenkultuur — het begrip is duidelijk — 'Stuc-kultuur'.

Nu ten gevolge van het teaterdecreet en de verhoogde subsidies het Stuc een grotere bestaanszekerheid verkreken heeft, worden die herstructureringsdiscussies weer aktueel. Er is dan ook een nieuwe werkgroep opgericht, maar die zou volgens de voorzitter van Kultuurraad niet a priori vertrekken van de de ideeën van de vorige werkgroep. Nochtans worden die denkspistes wel vermeld in de informatie van Kultuurraad/Stuc.

Ambitie

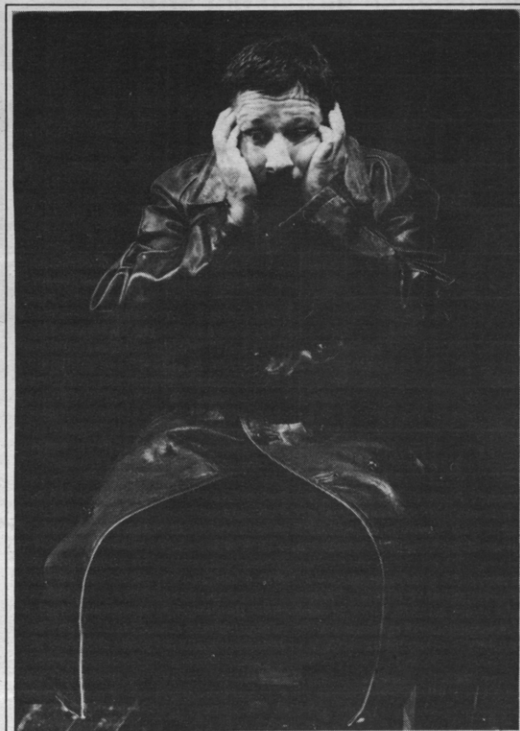
Door de grotere financiële zekerheid is er nu eindelijk meer ruimte om meer fundamenteel over de doelstellingen van kulturaad en het Stuc na te denken. Dit is de laatste jaren immers een beetje verwaarloosd geweest. Hier ligt waarschijnlijk een belangrijke taak voor kulturaad en Loko gedurende het komende jaar. In een eerste stap heeft kulturaad reeds een kulturaadkoördinator aangesteld die zich momenteel onder andere bezighoudt met de inhoudelijke en praktische ondersteuning van kulturaad en de continuïteit van de werking bevordert. Het is de bedoeling haar volgend jaar als full-time aan te stellen.

Het is duidelijk dat de ambities van het Stuc ver reiken. De laatste jaren heeft het Stuc, — met bescheiden middelen, maar met een meer agressieve politiek —, een steeds verdere professionalisering doorgevoerd, en zo uitgegroeid tot een kunstencentrum dat een prominente plaats inneemt naast andere Vlaamse kunstencentra.

De huidige evolutie en ambities gaan duidelijk verder in diezelfde richting. Men werkt met een sterk een betaalde ploeg en met een steeds meer professionele infrastructuur. Men richt zich niet meer alleen tot de Leuvense studentengemeenschap, maar ook tot de kultura- en bedrijfswereld, stad Leuven en de Vlaamse overheid: "Nu de Vlaamse overheid zich onduidelijk geëngageerd heeft tegenover de kunstencentra, is een duidelijk standpunt van stad en universiteit onontkoombaar geworden. Wat kan een kunstencentrum als het Stuc betekenen voor de universiteit en de regio Leuven? De vraag verdient een ernstig debat en een onderbouwd antwoord", eindigt het editoriaal. Ook de ideeën over een eventuele splitsing lijken in de lijn te liggen van die professionaliseringsambities.

Men kan zich hierbij natuurlijk de vraag stellen in hoeverre het de taak is van een studentenbeweging als Loko, die voornamelijk werkt op basis van vrijwilligers en studenten, om zulk een professioneel kunstencentrum dat niet echt meer kan begrepen worden als een studentenorganisatie — bijna alle vaste medewerkers van het Stuc zijn geen student meer —, uit te bouwen en te subsidiëren. Ook Veto zou bijvoorbeeld al zijn redakteurs en medewerkers kunnen betalen, net als de andere raden wat betreft hun studentenaafgevaardigden. Misschien kan een kunstencentrum met zulke ambities inderdaad beter gedijen buiten de structuren van een studentenvereniging en heeft een studentenvereniging meer aan een goed draaiende kulturaad die werkt met vrijwillige studenten.

Els Cornelis

Die pipo's van de biznizsiet denken nog altijd dat ze het alleenrecht hebben op de neo-kapitalistische spelpatronen van onze maatschappij. Ook het kulturele spel wordt echter hard gespeeld met een selecte groepje winners en massa's has-beens. Toneelgroep Amsterdam bracht voor een slechts zeer beperkt publiek 'Mooi weer vandaag'. De 'Vereniging, soms met maar nu zonder entoesiasme voor het reële en het universele', krijgt het dus moeilijk. Van dinsdag tot vrijdag komen ze met 'Moet kunnen!' naar het Stuc. Het absurdisme zal weer welg tieren. In principe staan wij iets of wat tenughoudend tegenover dingen met dat o zo modieuze uitroepken erachter, benieuwd wat 'Moet kunnen!' met zijn staartje aanvangt. (jo)

X-Legged Sally te Leuven Mooie benen maken vrouw niet

X-Legged Sally, één van de interessantere Belgische groepen, demonstreert haar kunnen op woensdag 17 november in zaal Corso. De band speelt een hutspot van rock, jazz en funk. dEUS speelt als voorprogramma.

De laatste tijd hangt er flink wat acid jazz in de lucht. Gesampelde Blue Note-solo's op een dansbaar ritme-tapjelt en veelzeggende kreten als 'Funky, Funky' overheersen de danstemels. Niet de meest originele muziek, maar toch aangenaam dansvoer. Even anders is het gesteld met X-Legged Sally. Geen gesampelde trompebbelische, geen beat, geen rap. Deze Belgische formatie timmert al een aantal jaren aan de weg en lijkt na haar sukses in de Verenigde Staten en Canada flink op weg om ook het thuisfront in te polmen.

De groep serveert rock doorweven met jazz en funk, waaraan men meestal de naam speedmetallojazz geeft, al zou freejazzrock even passend zijn. Moeilijk te definiëren dus. De leden van de band hebben allen een indrukwekkende staat van dienst. In X-Legged Sally zitten muzikanten uit de cultegroepen Anna Domino, Lavvi Ebbe, Fukkeduk, Woodtrucks, Univerzéro en Maximalist. Voorman Peter Vermeersch schreef bovendien met Thierry De Mey muziek voor dansprojecten van Anne Teresa De Keersmaecker en Wim Vandekeybus.

X-Legged Sally speelde al in zowat alle grote Belgische zalen en op de belangrijkste Europese festivals. Ze traden zelfs op in het Amerikaanse

metka van de nieuwe muziek: de Newyorkse klub The Knitting Factory. Deze klub met internationale faam is onder meer de thuishaven van de saxofonist John Zorn en diens kompan, bassist Fred Frith. Met het nummer 'Fast Forward' leverde X-Legged Sally een verrassende bijdrage aan de cd 'Live at the Knitting Factory, vol. 4'. Met deze bijdrage openen ze trouwens van hun eerste cd die ze met een knipooz 'Slow UP' noemden. Ze veegen op deze plaat schaamteloos elk rock- en jazzklichee van tafel en plaaisten er nerveuze, repetitieve stadsmuziek voor in de plaats. Niet altijd even gemakkelijk, maar steeds verrassend en opwindend. Kracht en tempo werden afgewisseld met zwoele jazzmotieffes.

Cornflakes

Op hun nieuwe cd 'Killed by Charity', die ze net als hun vorige in New York opnamen bij producer Bill Laswell, zijn sfeer en tempo opnieuw de toverwoorden. De plaat is net als zijn voorganger zeer gevarieerd, hoewel de groep toch meer in de rockrichting lijkt te gaan. Het openingsnummer begint met het geluid van een kraalende haa, gevolgd door een scheurende gitaarriff. Over met een verkeerdt been uit bed stappen gesproken. Tegen het einde van de plaat ben je door een immens geluidsuniversum gewandeld en een aantal keer heen en weer gesleurd tussen verschillende stijlrichtingen. Nietsvermoedend ben je in een hinderlaag gelopen waarbij de drie blazers je haast omver blaazen.

Nog even een interessant detail. Het nummer 'Did You Get Your Milk, Stewart', dat geschreven is als begin-

tune voor het BRTN-programma 'Vlaanderen Vakantieland', gaat over Saddam Hoessein, de Golfoorlog en een aantal van zijn Amerikaanse gijzelaars. Op CNN was er een reportage waarin Saddam Hoessein de wereld toesprak en naast zich een tienjarig Amerikaans jongetje had staan. Hoessein vroeg toen, om te tonen hoe menselijk hij zijn gijzelaars behandelde: "Did you get your milk, Stewart?" De jongen antwoordde heel angstig en verlegen: "Yes, and cornflakes too." Waarop Saddam zei: "Iraki kids don't have cornflakes."

Wie ook geen cornflakes krijgen, zijn de groepsleden van dEUS die het voorprogramma verzorgen. Hun cd-debuut 'Zoe' werd live opgenomen met producer Peter Vermeersch en biedt kwa structuur eenvoudige songs die op een eigenzinnige manier gereangeerd werden. De nummers worden op een intense manier gespeeld en doen vaag aan Lou Reed of Robbie Robertson denken.

Peter Van Rompoeij

Woensdag 17/11 in zaal Corso, vanaf 20 uur. Inkom 300/250 frank.

dranken
NEELS

Van horeca tot particulier
Snelle en verzorgde bediening
Steeds de beste prijzen

016 / 22 11 11
016 / 23 20 63

FAX: 016 / 29 11 12
AARSCHOTSESTEENWEG 4
3012 WILSELE

NEERLIJSE 016/ 47 15 38
TERVUREN 02/ 67 35 90
BOUTERSEM 016/ 72 03 30

10%

KORTING*
bij aankoop van CD's,
op vertoon van uw
studentenkaart.

* Niet cumuleerbaar met andere kortingen

Bij SUPERCLUB Leuven

Bondgenotenlaan, 145-149
Diestsestraat, 186-190

NEW SUPER CLUB... EN NERGENS ANDERS!
CD'S EN MUZIEKCASSETTES
VIDEO: VERKOOP EN VERHUUR - VIDEOGAMES - FOTOSERVICE - CD - PHOTO CD.

Mexicaanse film in het Stuc Zoek de sombrero op een niet nader genoemde plaats

Eén van de opties van Europalia '93 was decentralisatie. En kijk, daar sijpelt een streepje Mexico tot in Leuven door. Het Stuc — wie anders, in dit godvergeten nest? — programmeert een viertal films van de Mexicaanse kineast Paul Leduc.

Deze regisseur, die pas na teater en architectuur film ging studeren in Parijs, heeft zich tot en met zijn laatste film ver van de commerciële Mexicaanse producties gehouden. Dus geen *charras*, *bandidos* of *sombreros* bij Leduc. Hij heeft ook nooit een film door de Mexicaanse staat laten financieren, maar deed steeds een beroep op privé-sponsors, universiteiten of koöperatieven. Gevolg daarvan is wel dat hij sinds 1967 nog maar vijf langspeelfilms heeft kunnen draaien. Daarvan zijn er deze week vier te zien in Leuven.

De oudste film uit de door het Stuc geprogrammeerde serie is *Reed, México insurgente* uit 1970. Leduc realiseerde deze low-budgetproductie met eigen middelen. Hij baseerde zich op

het gelijknamige boek van de Amerikaanse journalist John Reed. De regisseur wilde zowel de geschiedenis van de revolutie zelf als het verhaal van de betrokkenheid van Reed zo veel mogelijk demystificeren. In een documentaire stijl worden Reeds engagement, zijn twijfels en zijn evolutie tot een actieve deelname aan de revolutie in beeld gebracht. Met deze zwart-witproductie, eveneens zijn eerste langspeelfilm, brak Leduc door op de internationale filmscene.

Schaars

Veel minder konventioneel is de semi-biografische film *Frida, naturaleza viva* over Frida Kahlo, kunstenaress uit het begin van deze eeuw en zowat

uithangbord van het Europalia-festival. *Naturaleza viva* is het tegengestelde van *naturaleza muerta*, wat stilteven betekent. En inderdaad, een rustig leven had Kahlo zeker niet. Want hoewel ze aan polio leed en ze bij een ongeval een been verloor en in een rolstoel gedwongen werd, was Kahlo zowel politiek als artistiek een zeer actieve vrouw. Ze militeerde voor de Mexicaanse kommunistische partij, en zou zelfs een relatie met Leon Trotski gehad hebben. Haar man was Diego Rivera, kommunistisch partijbaas en één van de grote Mexicaanse muralisten. Frida zelf moest haar hele leven lang tegen het vooroordeel opboksen dat vrouwen geen goede schilders konden zijn.

Frida's leven wordt dan ook in uitbundige beelden getoond, vanuit haar eigen waarneming en fantasie. Zo ziet ze de moord op Trotski niet als een ordinaire eksekutie, maar als een afslachtting met een houweel. Leduc werkt hier met beelden, niet met tekst.

De film is een opeenvolging van associaties, thema's uit het werk en motieven uit het leven van Frida Kahlo. Dialogen zijn schaars, en van weinig belang.

Diezelfde formele keuzen domineren *Barroco* uit 1989. Leduc liet hier zelfs alle dialogen weg, en gebruikte muziek als structurerend element. Losstaande associatieve scènes vertellen niet in de eerste plaats een reisverhaal, maar evoceren veeleer de gehele geschiedenis van Mexico, Cuba en Spanje.

Blik

Leducs recentste werk, *Latino Bar* uit 1991, vertelt het verhaal van de liefde tussen een jongeman en een prostituee in een armoedig bordeel. De film speelt in een niet nader genoemde Latijns-Amerikaanse kustplaats. Het speelt ook geen rol of we ons hier bevinden in Venezuela, Mexico of op Cuba. De openingsscène toont een berooide man die in een haven op zoek is naar voedsel. Wanneer hij aan boord klimt van een schip, wordt hij betrap en achtervolgd. Hij belandt achter de tralies en wordt in mekaar geslagen door zijn bewakers. Als kijker weet je meteen dat Leduc hier politiek te werk wil gaan. Je wordt meteen gegrepen door de onrechtvaardigheden die de zwarte man, afstam-

ming van Afrikaanse slaven, door de mestiezen wordt aangedaan.

Een volgende scène toont het interieur van een slaapkamer boven een bordeel. Op het kastje ligt een vibrator naast een rafelige teddybeer. Een prostituee ondergaat gelaten het gebruik van een vette, zwetende man. Het bordeel is een paalwoning, vlakbij de haven in ondiep zeewater gebouwd. Tussen de palen, onder de bar, stroomt het vuil en de in de verstikkende hitte rottende kadavers van straathonden samen. Zowel de klanten als de prostituees zijn zowat constant dronken. En als er niet een hoer is die haar diensten aanbiedt, dan wordt er op dat moment wel eenje in mekaar geramd.

Toch filmt Leduc deze plaats niet als een hel. Na de wrede beginscène lijkt het bordeel een plaats waar mensen kunnen thuiskomen, waar ze vrienden vinden. Er wordt gedronken, gelachen, gevochten, gedanst, geleefd. De *Latino Bar* is *América Latina* in het klein. Het cliënteel is blank, zwart, mesties of mulat. De ruzies die Leduc ontsceent zijn geen rassenconflicten. Een blanke man wordt verlied op een zwarte hoer, een één van hun vrienden is een blinde mestie die saxofoon speelt met de *stars and stripes* op de achtergrond. Een stel zwarten valt in met Afrikaans klinkende perkussie, en een tweede mestie speelt een typisch Zuidamerikaanse melodie op zijn trompet. Maar het belangrijkste is dat ze samen spelen, en die scènes maken van de film een subtiel politiek manifest.

Schijnwerpers

Muziek voert trouwens de boventoon in deze film. Niemand spreekt een woord. Leduc wil zowel zijn engagement als de gevoelens van zijn personages laten spreken via de muziek, en via blikken en bewegingen.

Maar wat dat laatste betreft, loopt het mis. De acteurs willen in hun spel te veel, maar vooral té concreet tonen wat ze voelen of denken. Wat de taal dan niet zegt, komt naar buiten in overacting, en dat is jammer. Op die manier krijgt een — weliswaar mooie — prostituee in een goor havenkafé dezelfde valse pretenties en geveinsde blikken als een personage in een goedkope soap. De blinde man spreidt op het einde van de film zijn hulpeloosheid zo overdreven tentoon, dat hij zo uit een revue lijkt te stappen. Ook het kamerawerk valt ten prooi aan dit soort maniërisme. Leduc goochelt met close-ups dat het niet leuk meer is. De emoties, en vooral de slechte uitbeelding ervan, worden zo nog eens ekstra in de verf gezet.

Laag

Bovendien koketteert de regisseur met lange travellings, die het geheel een wat schwärmerige indruk geven. Hoewel hij zijn thematiek waarschijnlijk niet zo wil benaderen, legt Leduc door dit soort verdragend werkende effecten toch een bijna mystificerende laag over het geheel. Helemaal *David Hamilton* wordt het wanneer hij een personage achter een half verhuillend doek filmt.

Toch is *Latino Bar* een niet oninteressante film geworden. Hij toont een zelden geziene kant van de cultuur die Europalia dit jaar in de schijnwerpers zet.

Raf Uten

Latino Bar speelt van 16 tot en met 19 november, telkens om 22.30 u. *Barroco* draait op 16 en 19 november om 20.00 u. *Frida, naturaleza viva* is op donderdag 18 november om 20.00 u te zien, en *Reed, México insurgente* kan je gaan bekijken op woensdag 17 november om 20.00 u. Alles gaat door in het Stuc. Je betaalt 100 of 150 frank.

Suzanne

Kringraad zoekt voor haar werking nog de volgende personen.

- een vertegenwoordiger op Akademische Raad uit de Biomedische Wetenschappen
- een vertegenwoordiger voor Alfaset
- vertegenwoordigers in het Akademisch Vormingsinstituut voor leraren, één uit Eksakte Wetenschappen en één uit Biomedische

Kandidaturen moeten binnen zijn op het Kringkantoor voor woensdag 24 november om 18.00 u. Kandidaten moeten zich komen voorstellen op de Algemene Vergadering van vrijdag 26 november.

BESLIS ZELF

of we als bank bekwaam zijn
om studenten te helpen slagen. Wij gaan
het je niet vertellen. Daar heb je niets aan.
Aan de onderstaande coupon wel.

STUUR DEZE COUPON TERUG.

Het CERA-studentenpakket voor studenten die stevig in hun schoenen staan en weten wat ze willen: handige gratis studentenkalender, overzichtelijke brochures, bankkaart met extra jongerenvoordelen, CERA-Move magazine, CERA-PHONE, informatie voor je scriptie.... Vraag aan wat je interesseert en beslis zelf of CERA de moeite loont.

☐ Bankrekening en bankkaart.	☐ Brochures:
☐ De nieuwe CERA-studentenkalender '93-'94.	☐ Geld- en budgetbeheer.
☐ Infobundels:	☐ Starten met een eigen zaak.
☐ De beurs.	☐ Wat na je studies?
☐ De Ecu.	☐ Infoblad vakantiejobs.
☐ Algemene economische begrippen.	☐ CERA-PHONE.

Je naam _____

Adres _____

Gemeente _____

Bezorg deze coupon aan een CERA-bankkantoor of stuur hem naar CERA, Dienst Marketing, Brusselsesteenweg 100, 3000 Leuven, fax 016/30.32.07.

DE BANK DIE JE RUIMTE GEEFT.

advertentie

Zoekertjes

- Craelriders ontslaan PR-bitches van banvlucht. Zy zullen voortaan met de roep "Lieflijk bosnim!" worden aengesproken.
- The Smornatorer zegt: uw spelling lijkt op een vlooiencirkus.
- Cirkus Tommie zegt: vrouwen spelen de eerste viool. Zij kunnen beter strijken.
- De Bond Beter Fuiven dankt alle aanwezigen. Uw positieve of negatieve reacties, één adres Redingenhof, 11/3.
- T.K. Bassversterker Fender Bassman Ten (lampen), 12.000 fr., 46.25.01
- Het Goede Spoor, jongerengroep van de Roze Drempel organiseert: heterovriendenavond. Hoe reageren uw vrienden op jouw homoseksualiteit?
- Aan diegene die mijn gestolen fiets op de plaats van diefstal (L&W) teruggeeft: heeft bedankt. Mijn geloof in de mensheid is opgeveerd. Voor beloning, contacteer Veto.
- Het Universele Duistere Pata-syndroom is sociaal gepakt omdat sommige dachten dat er meer moet worden gedacht: Th8-f8.
- Surfgroep zoekt bassist. Frederik, Bl. Inkomst 116.
- Voor Pietje Innocent: Newland klinkt zo gek, dus zullen we hem naar vernoemen.
- Ten aai voor nijntje en een natte zoen voor Botje van uw aller Talie.

GO COPY

Tienssestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016/23.70.30
fax: 016/23.34.31

Het groene copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE inbindingen, Plastificeren tot A3. Snel - verzorgd - volledig afgewerkt.

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder. van 9 u. tot 22 u. doorglopend. zat. 10 u. tot 17 u.

JO MEUWISSEN bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminars, evenementen, optredens, fuiven en TD's

LCD - VIDEOPROJECTOREN DISCOBAR

☎ 016/201.301

- Sorry, Mr. Schelpje, nog niets, maar niet getreurd! En plaats het zoekertje nog eens. (Week' wordt 'maand').
- Gezocht: dun armbandje met "Els" en geboortedatum graveerd. Grote gevoelswaarde! Beloning verzekerd. Els, Maria-Theresiastr. 10.
- Valérie, wanneer breng je de kursussen terug. Anders rente betalen. Ise (Vesaliusstr. 31)
- Benny, ben ik geen beest man? Het geheim is... (voor een fles champagne!) Gillette Contour, the best a man can get.
- Bok! 88 groeties vanuit Salamanca. Ik zit hier een jaar "vast" en daarna kom ik waarschijnlijk niet meer naar Leuven. Je was een fijne kandidaat. Een vriend dropte dit zoekertje.

- Kamer te huur, zeer rustig. Fochplein 17. Bellen bij Top Ergun of Tom Mees. Ook weekend.
- Onze Britse blauwe korthaar wordt dra ontdand. Heeft u een loope poes en wil u mooie kleintjes? Goele, Bl Inkomst 67.
- Kris S. van Klio mag niet in het doel in de hockeywedstrijd tegen Eoos.
- En als hij toch meedoet, dan mag hij geen hockeystick krijgen om spelvervalsing te vermijden.
- Basisdemokratisch strijdkoor zoekt entoesiaste zanger om liederen van bevrijding te zingen. Woe. 17/11, 20.00 u, Huize Karibu, Flintsstr. 150.
- Beloning (2000 fr) voor de vinder van de KUL-agenda van Peter Silvermans, Mechelsestr. 188, 20.12.06
- Karel (Parkstr. 181) als we je een pint trakteren, zie je ons dan liever? De loppedecklan.
- Hierbij wens ik volgende personen een gelukkige verjaardag: Greetje, Tinny, Stefan. Sorry dat het zo laat/vroeg is.
- Aan Erwin (5), geneesk., 1j. stage in Kortrijk, nu arbeidsdgen. én een goede swinger. We hebben je ontmoet op de Farnafuif. Zien we je terug op de fuif 16/11 in the Eagles (23.00 u) met rode roos in borstzak, je fanklub.
- Aan Breuk, wanneer hoor ik nog eens iets van je, je verloofde sinds september: de ondersteunende verpleegster.
- Radio Scorpio (Leuven) zoekt voor algemene werking en programatie een gewetensbezoedde die vanaf januari 94 beschikbaar is. Kandid. aan Radio Scorpio, Naamsestr. 96, bel 22.23.00 (12.00-15.00).
- Wil je kennismaken met studenten die via gebed, stilte, zang en een brokje evangelie God (beter) willen leren kennen om vanuit een andere dimensie te leven voor en naar anderen? Ma. 22/11 om 21.00 u, Vaartstr. 99.

SCORPIO PARTIES LEUVEN CORSO

VR 5 & DO 18 NOV

- Dringend gezocht: ervaren drummer om gedreven soulgroep weer van ruggegraat te voorzien. Ren. te Lede (Aalst) tijdens het weekend. Kenraad 22.09.31 (toest. 1108, kantooruren) of naar het antwoordapp. 09/225.68.05
- De stap is echt niet zo moeilijk als je wel denkt. Ben je homo of lesbienne en wil je anderen leren kennen die zijn als jij, kom dan naar het onthaal van de Roze Drempel; elke din. van 20.00 u tot 23.00 u, JAC, Minckelerstr. 47C.
- Typen tessen, verslagen, briefwisseling, Kris Rosselle, Naamsestr. 130, 3000 Leuven, 20.70.77.
- Tereza vindt dat ze nu al lang genoeg op Tomas heeft gewacht.
- Het L&W verenigt studenten met een liberale overtuiging. Geïnteresseerd? Kom dan op maandag om 20.00 u naar onze wekelijkse vergadering in de Notre Dame.

KAFEETHEORIEEN

AGENDA & VALVAS

DINSDAG

- 12.30 u **OPTREDEN** Stanley Meets Livingstone, in De Shrink.
- 17.00 u **VOORBEREIDING** scholieren- en studentenstaking 24/11, in Vlamingenstr. 116, org. Eenheidsfront.
- 19.00 u **VERGADERING** Vergadering omtrent mobiliteit, in Naamsestr. 71, org. Mira.
- 20.00 u **DEBAT** met Vlaams Blokter Gerolf Annemans en Trends hoofdredakteur Frans Crols over liberalisme en nationalisme, tegenstelling of niet, in Kleine Aula, toeg. gratis, org. Ikaros.
- 20.00 u **FILM** 'Barroco' (1989) van Paul Leduc. Een serie droomachtige tableaux-zonder-dialogen van twee mannen die op reis zijn door Mexico, Cuba, het Caraïbische gebied en Europa., in Stuc, toeg. 100/150.
- 20.00 u **TEATER** 'Illium, Oh Illium' van Johan Albalonga. Vier mensen geraken gefascineerd door de Illas, in Soetzaal, Naamsestr. 96, info kaarten 28.40.16, org. Campustoneel.
- 20.00 u **TEATER** Mechels Miniatuur Theater brengt 'De knecht van twee meesters', in Stadsschouwburg, info 22.21.13.
- 20.15 u **KONCERT** Jubileum Leuvens Universitair Koor, concert door de koren van de voormalige Luk-dirigenten, in Sint-Jans-de-Doperkerk, info kaarten 23.47.11, org. Lurik.
- 20.30 u **INFO-AVOND** In de reeks info-avonden over Afrika: De militante islam door prof. Vermeulen, fak. Arabistiek en Islamologie, in Huize Karibu, Frederik Lintstraat 150, toeg. gratis.
- 20.30 u **TEATER** 'Moet kunnen', met Johan Dehollander, Lies Pauwels, Ryszard Turbiasz en Dirk Van Dyck; prod. van De Vereniging zonder Enthousiasme voor het Reele en het Universele, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** 'Latino Bar' (1991) van Paul Leduc. Een visuele sfeerontekening van een strandkafé in een krottenwijk ergens in Zuid-Amerika, waar de arme inwoners op zoek gaan naar vertier, in Stuc, toeg. 100/150.

DOOR KAREN DESMET

- alle gegevens voor agenda en valvas moeten ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 u op het redaktieadres gezorgd worden. Vermeld duidelijk alle informatie (datum, uur, plaats en prijs).
- 19.00 u **TEATER** De Fantasten door De Tijd, in Stadsschouwburg, info 22.21.13.
 - 20.00 u **FILM** 'Reed, México insurgente' (1970) van Paul Leduc. Een documentaire speelfilm over de Mexicaanse revolutie. In Stuc, toeg. 100/150.
 - 20.00 u **FILM** De duivel te slim, een komedie van E. Kiel uit 1956, in Vlaams Filmmuseum, info 22.69.06.
 - 20.00 u **KONCERT** X-legged-Sally (speedmetaljazz) en eEUS, in Corso, toeg. 250/300.
 - 20.15 u **DEBAT** Gelijke Rechten: nationaliteit of burgerschap? Met vertegenwoordigers van Objectief, Jeugdhuus Rzoezie, VCIM, Gastvrij Pajottenland, in Aud. Vesalius, org. Objectief.
 - 20.30 u **BIJENKOMST** Marc Vanhoutte spreekt over eucharistievieren als sakrament en liturgie, in Groot Begijnhof 16, org. Studentenparochie.
 - 20.30 u **TEATER** 'Moet kunnen', met Johan Dehollander, Lies Pauwels, Ryszard Turbiasz en Dirk Van Dyck. Zie ook bij dinsdag. In Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 - 21.00 u **FUIF** Homo-lesbo-heterofuif, in Rumba, toeg. 50/70, org. Flint 49.
 - 22.30 u **FILM** 'Latino Bar' (1991) van Paul Leduc. Zie ook bij dinsdag. In Stuc, toeg. 100/150.

WOENSDAG

- 13.00 u **KONCERT** Orgelrecital door Joris Verdin, in Romaanse Poort, kaarten 28.40.09, org. Een uur cultuur.
- 14.00 u **FILM** Boevenprincipes, een komedie van E. Kiel uit 1941, in Vlaams Filmmuseum, info 22.69.06.
- 14.00 u **LEZING** Een concrete aanpak voor de hulp aan Oost-Europa, door J. Daniels, Directeur-Generaal ABB, in MSI, toeg. 300, org. Leuvens Instituut voor Centraal- en Oosteuropese Studies.
- 14.00 u **VERGADERING** Vergadering over volkskeuken met aansluitende volkskeuken, in Vlamingenstraat 116, org. Mira.
- 18.30 u **FAKKELOTTOCHT** tegen uitwijzing van vluchtelingen, in Ladeuzeplein, org. Komitee Delwar en Elvira blijven.

DONDERDAG

- 20.00 u **BALLET** Koninklijk Ballet van Vlaanderen, De man van La Mancha, in Stadsschouwburg.
- 20.00 u **FILM** In de naam van de Führer, in MSI, org. Stuc.
- 20.00 u **FILM** 'Frida, naturaleza viva' van Paul Leduc (1984). Een meelevende en fijnzinnige schets over het leven van de Mexicaanse kunstenaar Frida Kahlo, in Stuc, toeg. 100/150.
- 20.00 u **GESPRESKAVOND** Twee vakbondsecretarissen van de Cubaanse CTC vertellen over huidige situatie in Cuba en de rol van de vakbond in Cuba. In Maria Theresiastraat 119, org. ABVV-Kultuure Centrale.
- 20.00 u **KONCERT** Nico Balthussen en Catherine Mertens brangen werk van oa. Franck, Mozart en Ravel, in Lemmensinst., org. Lemmens (22.08.03).
- 20.00 u **TEATER** 'Illium, Oh Illium' van Johan Albalonga. Vier mensen geraken gefascineerd door de Illas, in Soetzaal, Naamsestr. 96, kaarten 28.40.16, org. Campustoneel.
- 20.00 u **VERTELLING** 'Verhuld verdriet', geacteerd vertelling door Jos Meersmans rond Schubert, in Auditorium Minnepoort, kaarten: 22.21.21.
- 20.00 u **VORMINGS-AVOND** Gesprekstechnieken, in Jan Stasstr. 2, org. UP.

VRIJDAG

- 20.00 u **BALLET** Koninklijk Ballet van Vlaanderen, De man van La Mancha, in Stadsschouwburg.
- 20.00 u **FILM** 'Barroco' (1989) van Paul Leduc. Een serie droomachtige tableaux-zonder-dialogen van twee mannen die op reis zijn door Mexico, Cuba, het Caraïbische gebied en Europa, in Stuc, toeg. 100/150.
- 20.00 u **TEATER** 'Illium, Oh Illium' van Johan Albalonga. Zie ook bij donderdag. In Soetzaal, Naamsestr. 96, info kaarten 28.40.16, org. Campustoneel.
- 20.30 u **TEATER** Moet kunnen, met Johan Dehollander, Lies Pauwels, Ryszard Turbiasz en Dirk Van Dyck. Zie ook bij woensdag. In Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** 'Latino Bar' (1991) van Paul Leduc. Zie ook bij dinsdag. In Stuc, toeg. 100/150.

MAANDAG

- 12.00 u **HONGERSTAKING** Voor gelijke rechten. Met Cecile Harnie, in Alma 2, org. Objectief.
- 20.00 u **GESPRESKAVOND** hetero-vrienden-avond: hoe reageren vrienden op jouw homoseksualiteit? Vrienden zijn ook welkom, in Maria Theresiastraat 114, org. Het Goede Spoor.
- 20.00 u **OPTREDEN** Willem Vermandere, in Stadsschouwburg, kaarten 22.21.13.
- 21.00 u **FUIF** voor Gelijke Rechten met optreden van Temujin Gautama, in Clockwork, org. Objectief.
- 21.00 u **VERGADERING** Algemene vergadering, in Vlamingenstraat 116, org. Mira.
- 22.10 u **FILM** 'Adieu Philippine' (1962) van Jacques Rozier. Typische Nouvelle Vague-film, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

APOLLOON

17/11 om 20.00 u: Ilo wordt officieel Flok (eindelijk een fakultet!), opening KB-sporthal, gevolgd door jeneveravond.

EKONOMIKA

15/11 om 20.00 u: Omgekeerde dag, in Dulci. 17/11 om 20.00 u: Playback, in Dulci. 18/11 om 20.00 u: Politiek debat.

EOOS

15/11 om 19.30 u: Doop, op L&W-parking. 15/11 om 22.00 u: Doop-td, in Blauwe Schuit, ink. 50/70. 16/11 om 20.00 u: Eoos balt minivoet (minibalt voet?) (balt voet mini), in Sportkot. 17/11 om 20.00 u: Eoos balt korf, in Sportkot.

GERMANIA

17/11 om 20.00 u: Film 'Amadeus', in MSI 03.18. 19/11 om 21.00 u: Flower-power met optreden van D for DRIVE, in Fak.

KATECHETIKA

15/11 om 20.00 u: wg Politieke Vorming. 16/11 om 19.15 u: redaktievergadering Iteka. 16/11 om 20.00 u: open presidiumvergadering, in Mandelalokaal. 17/11 om 20.00 u: kantus, in fakbar Katakombe.

KLIO

15/11 om 20.30 u: 11.11.11-koncert, in MSI. 16/11 om 22.00 u: Doopt-td, in Blauwe Schuit.

KRIMINOLOGIE

18/11 om 22.00 u: Optreden Adelmo Fuzzy, in kelder Clockwork.

MEDICA

15/11 om 20.30 u: 'Kool op 'n kier' een debat over de juridische en etische aspecten van het proefdiereengebruik, in Kampus Gasthuisberg, 'Onderwijs en navorsing' Aula CA3.

POLITIKA

16/11 om 20.00 u: Leuven massaal, een toetreding tot andere fakbars, in Politika-kafé. 17/11 om 13.00 u: Vergadering Deftige Dagen, in Politika-kafé. 17/11 om 20.00 u: Voetbal België - VTS, in Politika-kafé. 17/11 om 21.00 u: Optreden Fruitcake Freddy, in Politika-kafé. 22/11 om 20.00 u: Kantus, in Lido. 22/11 om 20.00 u: Nederlandsestalige avond, in Politika-kafé.

ROMANIA

18/11 om 20.00 u: Filmavond 'Cyrano de Bergerac' en 'La Double Vie de Veronique', in MSI 00.28.

VRG

15/11: Amnesty vierdaagse nog tot 17/11. 15/11 om 20.00 u: Film The Missing met daaropvolgend nabespreking. 16/11 om 12.00 u: Lunchdebat over vluchtelingenbeleid door Marc Bossuyt. 16/11 om 22.30 u: Burma Shave met aansluitend optreden, in Corso.

VTK

15/11 om 21.00 u: Vergadering Revue Kennismakingswe, in Kot Bie.

WINA

16/11 om 19.15 u: Schaaktornooi (#2), in Ons Huis. 16/11 om 20.00 u: Vergadering tweede lic reis, in Winakelder. 16/11 om 21.45 u: Much ado about nothing, in Studio 1, ink. 125/100/75. 17/11 om 20.00 u: België - VTS op groot scherm, in 't Alternatief. 17/11 om 20.00 u: Winaar - briefschrijffavond, in Winakelder. 17/11 om 22.00 u: Tekenfilmbar, in 't Alternatief. 22/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Wina-kelder. 22/11 om 22.00 u: Moordspel- en Jeneverbar, in 't Alternatief. 25/11 om 19.00 u: Pannekoekavond eerste kan, in zaal Pavo/Heverlee. 25/11 om 22.00 u: TD, in Lido, ink. 50/70.

Jef Maes over arbeidsduurverkorting en 'tweede cheque'

"Voltijds werken blijft voor ons primordiaal"

De werkloosheid is erin geslaagd zichzelf te verheffen tot top-item van het jaar, niet alleen hier in Vlaanderen, maar ook op Europees vlak. Binnen de vakbonden was het lange tijd zo dat een groot aantal militanten zich enkel tot de werkenden richtten. Maar ook binnen deze 'oude' sociale beweging beginnen voorstellen te rijzen voor een radikaler aanpak van de werkloosheidsproblematiek. De 'tweede cheque' is hiervan ongetwijfeld een van de aantrekkelijkste.

Een tweetal weken geleden werd in Veto reeds toegelicht hoe de traditionele oplossingen voor het tewerkstellingsvraagstuk in het slop zitten. Alternatieve voorstellen zoals het basisinkomen — die de band tussen inkomen en arbeid wil doorbreken om niet in een duale samenleving terecht te komen — winnen dan ook aan belangstelling. Binnen de vakbonden loopt men niet hoog op met dit concept. Zij vinden het realistisch om het concept arbeid centraal te blijven stellen.

Binnen de werknemersorganisaties zoekt men dan ook ijerig naar manieren om tot systemen van arbeidsduurvermindering te komen die zowel aantrekkelijk zijn voor arbeider als patronaat. Omdat arbeidsduurvermindering met loonverlies weinig aantrekkelijk is voor de werknemers gaan er steeds meer stemmen op om dit verlies te compenseren door het uitkeren van een premie, de zogenaamde 'tweede cheque'. In Wallonië wordt die ook wel solidariteitscheque genoemd omdat hij een financiële steun vormt voor zij die solidair zijn met werklozen door hun werk gedeeltelijk te herverdelen.

Hand

Een van de fervente voorstanders van dit concept is Jef Maes, historicus en gewestelijk sekretaris van het ABVV-Leuven. In zijn voorstel dat gepubliceerd werd in "Nieuw Links", wordt een maandelijks cheque van tienduizend frank uitgekeerd aan zij die overschakelen naar een halftijdse job en één van vijfduizend frank voor een drie vierde job. Daarbij komt nog een vervangingsplicht voor de ondernemingen die overschakelen op halftijdse of drie vierde jobs. De arbeidsuren die vrijkomen door deze parttime jobs moeten ingevuld worden met nieuwe

arbeidskrachten. Het systeem zou zo'n twaalf miljard kosten per honderdduizend jobs die bijgekreëerd worden, bijna een peulschil in vergelijking met heel wat andere tewerkstellingsprogramma's.

Veto: In de recentste discussies rond arbeidsduurvermindering lijkt het ABVV het taboe te doorbreken van de arbeidstijdverkorting zonder loonverlies. Ook in het idee van de tweede cheque zit er een loonverlies voor de hoogste inkomers.

Jef Maes: «Kijk, vermits we streven naar een drastische arbeidstijdverkorting, stellen we tegelijk een individuele en een kollektieve arbeidsduurvermindering voor. Bij individuele arbeidstijdverkorting is loonverlies voor de hand liggend, maar toch willen we dat voor de laagste inkomers via de tweede cheque heel sterk beperken. Zonder die stimulans is het voor die mensen immers onmogelijk om arbeidstijd af te staan. Voor kollektieve arbeidstijdverkorting is dat niet zo eenvoudig. Wij vinden dat die altijd via koo's moeten gebeuren. In de huidige crisis en met de huidige krachtsverhoudingen moet je niet verwachten dat volledig loonbehoud kan gerealiseerd worden. Dat kan eventueel in zeer kapitaalsintensieve bedrijven, maar de laatste jaren zijn er geen voorbeelden van geweest. In de petrochemische industrie heeft men het geprobeerd en het is mislukt. Er zijn wel voorbeelden van het tegendeel: vaak wordt er bij onderhandelingen over afvloeiingen zelfs arbeidstijdverkorting met evenredig loonverlies aanvaard, om jobs te redden. Daarom willen we zeker de lage lonen compenseren, over de hogere moet dan maar in koo's gediscussieerd worden, dat is geen taboe voor ons.»

Veto: Nochtans zien we dat de regering het deeltijds werk eerder afraadt dan het aanmoedigt. Denken we maar aan de afschaffing van de aanvullende

werkloosheidsuitkering voor de deeltijdsen.

Maes: «Als vakbond waren wij hiertegen sterk gekant, maar we kregen maar weinig respons van onze achterban, omdat deeltijdsen vooral tewerkgesteld zijn in kleine bedrijven waar wij als vakbond een stuk minder sterk staan.»

Veto: Uw voorstellen rond de tweede cheque gaan steeds uit van wie nu al een voltijdse job heeft. Mensen die deeltijds willen beginnen werken of die nu al deeltijds werken, krijgen helemaal geen compensatie.

Maes: «De achterliggende filosofie is dat mensen een deel van hun job afstaan om andere mensen in de gelegenheid te stellen te werken. Het is niet bedoeld voor huisvrouwen die dan plots zouden beslissen om deeltijds te gaan werken, of voor afgestudeerden die kiezen voor een deeltijdse job. Wij zijn er immers voorstander van dat mensen de kans krijgen om voltijds te werken, dat de nieuw geschapen jobs voltijds zijn. Daarom moet er juist een drastische arbeidsduurvermindering komen: opdat iedereen zou kunnen kiezen hoeveel uur hij wil werken. Wij zijn geen voorstander van het splitsen van voltijdse jobs in twee halftijdse, waarin mensen verplicht tewerkgesteld worden.»

Keuring

Veto: Waarom kan iemand echter niet beslissen om, eveneens uit solidariteit, slechts halftijds te beginnen werken?

Maes: «Je moet keuzes maken die ook financieel haalbaar zijn. Ons strategisch doel ligt op de eerste plaats bij de tewerkstelling en niet bij een nieuwe uitkering om mensen hun inkomen aan te vullen.»

Veto: Het stimuleren van deeltijdse arbeid ziet u dus niet als het stimuleren van arbeidsherverdeling?

Maes: «Enquêtes wijzen uit dat het juist de jongeren zijn die voltijdse jobs willen. Dat is nogal logisch: op dat moment heeft men enorm veel kosten. Het feit dat mensen er dan wel voor kiezen om deeltijds te gaan werken, is voor mij geen arbeidsherverdeling. Waar ga je anders je grens trekken: moet een huisvrouw die twee uur per week begint te werken dan ook een tweede cheque krijgen? Je kan dus geen grenzen trekken, je moet het aan iedereen geven. Dan kom je de facto tot een basisinkomen, wat onfinancierbaar is.»

Veto: De grenzen zijn dus duidelijk financieel...

Maes: «Ik zou eerder zeggen: strategisch. Waarbij je mij niet hoort zeggen dat ik de afschaffing van de werkloosheidsuitkering voor deeltijdsen goedkeur, maar dat is een ander probleem. Net zoals de zes procent armen in ons land een ander probleem zijn, die een andere oplossing vergen.»

«Het is alleen een gericht instrument voor arbeidsduurverkorting, het heeft verder geen ambities.»

Veto: De tweede cheque lijkt zich nogal te richten op de industriële sector.

Maes: «Het zal inderdaad vooral in de industriële sector zijn dat er kollektieve arbeidsduurverkorting wordt doorgevoerd, maar in de kleine bedrijven, waar geen syndikale macht is die kan onderhandelen, zullen mensen steeds kunnen kiezen voor individuele arbeidstijdverkorting. Daar zijn nu al voorbeelden van, en het blijkt dat veel mensen daar ook gebruik van maken. Ze stappen bijvoorbeeld over op 4/5-jobs, om één dag in de week uit te blazen na de stress van de andere vier.»

Hebboom

«Je moet zien waar we vandaan komen. Vóór 1955 werkte men nog achteventig uur per week, daarna vijftienventig uur, en daarbij ging het maar om één persoon per gezin. Vandaag werkt men er zesenzeventig met twee, aan een veel hoger arbeidsritme: men wordt werkelijk uitgeperst. Ik krijg hier regelmatig mensen over de vloer die totaal kapot zijn, onder de pillen zitten. Daarbij komt dan nog het werk thuis. Onhoudbaar.»

Veto: Is de tweede cheque een stap in een evolutie met een verderafziggend doel?

Maes: «Er zijn mensen die daarvan uitgaan, zoals Agalev. Die vinden het een stap naar een basisinkomen, een hebboom. Voor mij is het dat niet, maar dat betekent niet dat we niet een stuk weg samen kunnen afleggen. Mijn eerste doel is een arbeidsduurverkorting. Maar ik zie wel in dat er door de technologische evolutie een moment zal komen waarop de beschikbare arbeid niet meer deelbaar is. Maar we zijn nog ver van die grens.»

Veto: U gelooft nog steeds in een volledige tewerkstelling?

«Ik ben radikaal tegen het accepteren van de werkloosheid. Ik geloof dus in een volledige

tewerkstelling. Waarom zou dat een utopie zijn?»

Veto: U gaat er met uw voorstel voor het invoeren van een tweede cheque wel van uit dat met een arbeidsduurverkorting tot dertig of tweëndertig uur de werkloosheid volledig opgelost zou zijn.

Maes: «Als je de dertig-urenweek invoert, zou je een werkloosheid behouden van 50 à 60.000, wat een normale situatie is. Je kan dat natuurlijk niet eksakt, economisch, berekenen. Gemiddeld wordt ongeveer de helft van een arbeidsduurverkorting gekompenseerd door produktiviteitsverhoging en de helft door nieuwe arbeidsplaatsen. Naarmate de arbeidsduurverkorting drastischer is, kan de werkgever ze echter moeilijker compenseren door produktiviteitsverhogingen. De bestaande krachtsverhoudingen laten echter niet toe om die kollektieve arbeidsduurverkorting door te drukken.»

Veto: Terwijl de vakbonden op het einde van de jaren '70 nog een kollektieve arbeidsduurverkorting eisten, hebben ze nu die eis niet eens naar voren geschoven vóór de onderhandelingen over het sociaal pakt.

Maes: «De arbeidsduurverkorting is inderdaad in de jaren '80 van de syndikale agenda verdwenen. Daar zijn verschillende redenen voor. De arbeidsduurverkorting tot achtendertig uur, in sommige gevallen tot vijftendertig uur, die ingevoerd werd met de koo's van 1978-'79, was niet drastisch genoeg. Daardoor, en doordat we toen net in een crisis kwamen, zijn er niet veel jobs bijgekreëerd, wat veel mensen ontgoocheld heeft. Ten tweede is die arbeidsduurverkorting niet goed-begeleid geweest, waardoor de arbeidsduurverkorting in de eerste plaats gekompenseerd is geweest door overuren.»

Skeptisch

«Tenslotte is er de slechte ervaring van de 5-3-3 operatie. Men verlaagde op voorhand de lonen met drie procent en daarna kon men gaan onderhandelen om de arbeidstijd met maximaal vijf procent te verminderen en het aantal jobs met maximaal drie procent te doen toenemen. Maar de werkgever heeft dus zijn deel al gehad, de loonsverlaging, en dan sta je als werknemer zeer zwak om op de andere vlakken iets te halen. Door al die factoren is arbeidsduurverkorting bij de basis in een negatieve daglicht komen te staan.»

«Het is pas met de werkloosheidsdelf van 1991-'92 dat arbeidsduurverkorting weer bespreekbaar werd. In de eerste plaats in de metaalsektor, maar ook in sectoren waar continu werk geleverd wordt: daar was de vraag naar wat vrije tijd het grootst. Dan is er de staking gekomen in de petrochemie, waar weer een drastische arbeidsduurverkorting geëist werd. De werkgevers hebben daar op gereageerd met een voorstel tot loonsverhoging. Dat is klassiek: ze betalen liever méér dan dat ze meer volk in dienst nemen. Dan is het heel moeilijk voor de deleges om de stakers ervan te overtuigen te blijven staken voor arbeidstijdverkorting. Daarom is de tweede cheque belangrijk, omdat hij dat blokkagemechanisme doorbreekt.»

Veto: De idee van arbeidsduurverkorting is echter niet op voorhand in het sociaal pakt gebracht. Komt dat doordat ze ook niet de meerderheid haalt binnen de vakbond?

Maes: «Arbeidsduurverkorting is momenteel enkel een stroming binnen het ABVV. Er is veel scepticisme, nog meer aan de basis dan aan de top. Maar die stroming zwelt aan. Ook niet iedereen onderschrijft het idee van de tweede cheque. Dat is voor mij ook niet noodzakelijk: als er andere middelen zijn die even goed zijn, mij best.»

«Binnen het ACV, en ook binnen de Volksunie, Agalev en de SP denkt men al lang aan dergelijke formules. Het bewijs is dat de SP nu ook nog bij de onderhandelingen aan het drukken is om de verlaging van de patronale bijdragen te koppelen aan een arbeidsherverdeling. Dat is een andere formule voor hetzelfde idee als dat van de tweede cheque.»

Veto: Is er tussen die progressieve bewegingen toenadering? Proeft men samen druk uit te oefenen?

Maes: «Wij zijn met die vier andere groepen rond de tafel gaan zitten. Die ervan hebben echter afgehaakt, niet zozeer om inhoudelijke redenen. Het ACV wacht een interne bevraging rond arbeidsduurverkorting af, de Volksunie vond het, gezien de interne partij situatie, niet opportuun om een gezamenlijk initiatief te nemen, en Agalev zag het dan ook niet zitten om alleen met SP en ABVV op te trekken.»

Kar

«Agalev steunt onze voorstellen echter: ik heb vandaag nog een faks gekregen die dat bevestigt. Ik hoop dat we over de partijen en de vakbonden heen nog wat aan de kar kunnen duwen. Anders zullen de gevolgen katastrofaal zijn, ook voor de werkenden en voor de hele sociale sector, ook voor studentenvoorzittingen bijvoorbeeld. Er is natuurlijk nog veel geld elders te halen, maar zelfs als je het daar haalt, dan kom je nog niet rond, als de werkloosheid blijft stijgen.»

Pieter De Gryse
Pieter Vandekerckhove